

Esej je bil ocenjen s 14 od 20 možnih točk.

RAZUMEVANJE VLOGE ŠOLE V DRUŽBI

Šolanje je eden temeljnih procesov našega življenja, saj nam poleg znanja, ki ga pridobimo, priuči tudi vrednote in norme. Človek skozi proces šolanja spozna pravila, s katerimi se bo srečeval tudi kasneje, in pridobi koristne informacije, kako lažje uspeti v nadaljnjem življenju (naprimer, da je kot konformist najbolj zaželen). Kot je zapisal J. Coleman: »Šolstvo zajema celoto institucij, v katerih poteka proces načrtno vzgoje in izobraževanja.«, gre za posredovanje določene kulture iz starejših na mlajše generacije. Množično šolanje je nastalo pod vplivom procesov industrializacije, demokratizacije, oblikovanja nacionalnih držav in urbanizacije. Pred tem se je znanje iz generacij do generacij posredovalo z imitacijo, saj so odrasli sprejeli vlogo učitelja, otroci pa so jih opazovali in posnemali, kar je veljalo predvsem za tradicionalne družbe. Kasneje se odnosi med učenci in učitelji formalizirajo, množično in obvezno šolanje se pojavi šele v 19. stoletju.

Z vidika funkcionalizma je šola pomembna za ohranjanje in razvijanje družbe kot dejavnik socializacije, element v procesu integracije, omogoča pa tudi razporejanje posameznika v skladu s sposobnostmi.

Znani funkcionalistični sociolog Emil Durkheim je trdil, da družba obstaja v primeru, če nje člani sprejmejo njene vrednote in in norme, zato naj bi bila glavna funkcija šole prenos družbenih norm in vrednot, saj tako vzpostavlja most med posameznikom in družbo, in tudi med družino in družbo, saj posameznika pripravlja na različne družbene vloge. Šola pa lahko vidimo tudi kot pomemben socializacijski dejavnik. Je prva organizacija, v katero vstopa posameznik, prvič se sooči s formalnimi normami in hierarhično ureditvijo, dobi pa tudi določen cilj. Tako šola predstavlja model družbenega sistema, saj s temi izkušnjami posameznik postane pripravljen na sodelovanje z drugimi in se seznanja z oblikami uresničevanja družbenih norm.

Šola ima univerzalna merila, ki so izdelana oziroma temeljijo na nekem povprečju. Merila so enaka za vse ljudi, kar pa razlikuje pogled na posameznika z vidika družine in pa šole, kot je opozarjal Parsons. V družini se otroka obravnava celo malce pristransko, medtem ko v šoli obstaja določena distanca, in pa šablonsko tretiranje učencev na podlagi rezultatov. Te razlike med rezultati kažejo na različnost sposobnosti učencev, zaradi česar prihaja do hierarhije, pri kateri se na vrh prebijejo bolj uspešni. Uspešne in nadpovprečne učence pripravijo za zahtevnejše družbene položaje, ostale pa razporedijo po slabših. V tem primeru šola povečuje in vzpodbuja neenakost.

Osebno se strinjam z zadnjim stališčem, saj menim, da v šoli velikokrat prihaja do vzbujanja neenakosti med učenci, prav tako privede do pretirane tekmovalnosti. Z uvedbo višjih in osnovnih nivojev pri različnih predmetih v osnovni šoli se bo stanje le še poslabšalo.